



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., ve věci

žalobkyně: A. G.
bytem X

zastoupena: Mgr. Ing. Martin Kalabis, advokát
BURGET KALABIS advokátní kancelář, s.r.o.
sídlem Aloise Krále 2640/10, 796 01 Prostějov

proti
žalovanému: Ministerstvo práce a sociálních věcí
sídlem Na Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 11. 2018, SZ/MPSV-2018/44884-922,
č. j. MPSV-2018/221198-922

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 6. 11. 2018, sp. zn. SZ/MPSV-2018/44884-922, č. j. MPSV-2018/221198-922 **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši **3146 Kč**, a to ve lhůtě do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobkyně Mgr. Ing. Martina Kalabise, advokáta se sídlem BURGET KALABIS advokátní kancelář, s.r.o., Aloise Krále 2640/10, 796 01 Prostějov.

III. Žalovaný **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně napadla u Krajského soudu v Brně (dále též „krajský soud“) žalobou rozhodnutí žalovaného 6. 11. 2018, č. j. MPSV-2018/221198-922 (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto odvolání proti rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Olomouci, ze dne 7. 2. 2018, č.j. 15736/2018/PRO (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), kterým bylo rozhodnuto o tom, že se žalobkyni přiznává příspěvek na péči ve výši 880 Kč měsíčně od října 2017 dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSS“).

II. Napadené rozhodnutí

2. Žalovaný poukázal na výsledky správního řízení před prvostupňovým orgánem, kde byl vypracován posudek na stupeň závislosti žalobkyně Okresní správou sociálního zabezpečení Prostějov (dále jen „OSSZ Prostějov“) ze dne 19. 1. 2018, na základě něhož žalobkyně byla uznána za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby pro I. stupeň závislosti. Podle tohoto posudku žalobkyně nezvládala samostatně čtyři základní životní potřeby.
3. Žalovaný nejprve shrnul obsah odvolacích námitek a obsah správního spisu. Žalovaný přezkoumal dle ustanovení § 89 odst. 2 správního řádu soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. Správnost napadeného rozhodnutí přezkoumalo v rozsahu námitek uvedených v odvolání. Žalovaný požádal v souladu s ustanovením § 28 odst. 2 zákona o sociálních službách, o posouzení stupně závislosti účastníka řízení Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí, oddělení výkonu posudkové služby Brno (dále jen „PK MPSV“).
4. Podle předmětného posudku, který vypracovala PK MPSV v zákonem stanoveném složení dle povahy projednávané věci: posudkový lékař – předseda komise MUDr. X a odborný lékař MUDr. X, Ph.D. (interní lékařství). Žalobkyně nebyla jednání komise přítomna, jelikož PK MPSV dospěla k závěru, že má dostačující podklady pro objektivní posouzení zdravotního stavu a přijetí posudkového závěru i bez osobní účasti účastníka řízení. O této skutečnosti byl zástupce informován písemně dopisem ze dne 18. 9. 2018.
5. PK MPSV při vypracování posudku vycházela z těchto podkladů: spis žalovaného včetně rozhodnutí a odvolání (včetně doložené lékařské zprávy), spis OSSZ v Prostějově včetně záznamů a lékařských nálezů, zdravotní dokumentace praktického lékaře a jeho nález ze dne 09. 01. 2018, MUDr. P., interní nález ze dne 2. 1. 2018, MUDr. X, ortopedický nález ze dne 20. 10. 2017, 21. 11. 2017, MUDr. X, neurologický nález ze dne 17. 10. 2017 (MUDr. P.) a sociální šetření provedené prvoinstančním správním orgánem.

6. Žalovaný konstatoval, že z posudku PK MPSV vyplývá, že hlavní příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu účastníka řízení jsou bolesti kloubů a páteře na degenerativním podkladě a dušnost při námaze. Žalobkyně je dle doložené dokumentace bez prokázaného závažného smyslového a kognitivního omezení, je schopna samostatné chůze s oporou. Na horních končetinách je bez postižení úchopu, bez poruchy hybnosti kloubů, bez paréz. U žalobkyně je přítomno omezení dynamiky páteře, avšak není přítomno ztuhnutí celé páteře. Flexe v kolenních kloubech je lehce omezená. Dle interního vyšetření je žalobkyně při pohybu dušná, orientovaná, mobilní. Dále z posudku PK MPSV vyplývá, že z doložené dokumentace nejsou u účastníka řízení prokázány těžké funkční poruchy pohyblivosti, ani těžké poruchy mentální, ani smyslové. Není prokazována trvale závažná dechová či kardiální insuficience. Spolupodíl na algických potížích a dušnosti je dán nepoměrem váhy a výšky (BMI 36) žalobkyně. Limitace je dána celkovou de kondicí, nikoliv těžkým funkčním postižením. Dle OSSZ v Prostějově byly uznány jako nezvládané 4 základní životní potřeby: mobilita, tělesná hygiena, osobní aktivity, péče o domácnost, avšak PK MPSV považuje uznání mobility za velmi vstřícné, a uznání tělesné hygieny za nadhodnocené. Přesto PK MPSV základní životní potřebu mobilita jen velmi vstřícně ponechala za nezvládanou, a to s ohledem na věk účastníka řízení a s ohledem na subjektivní limitaci bolestí.
7. Naproti tomu PK MPSV základní životní potřebu - tělesná hygiena - neuznala za nezvládanou, neboť žalobkyně má přiměřené duševní, smyslové i fyzické schopnosti vykonávat hygienu, kdy nejsou prokázány těžké poruchy funkce nosného a pohybového aparátu ve smyslu těžkých paretických postižení, těžkého omezení funkce kloubů nebo páteře.
8. Žalovaný na základě posudku PK MPSV dospěl k závěru, že žalobkyně z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nezvládá bez pomoci 3 základní životní potřeby: mobilitu, osobní aktivity, péči o domácnost.
9. Dále žalovaný na základě shromážděné podkladové dokumentace považuje za prokázané, že ostatní základní životní potřeby žalobkyně zvládá, a to včetně základních životních potřeb namítaných zástupcem v odvolání – stravování, oblékání a obouvání, výkon fyziologické potřeby a péče o zdraví, které nelze s ohledem na prokázaný zdravotní stav žalobkyně považovat za nezvládané, neboť je zvládá v přijatelném standardu, tedy způsobem a v kvalitě, která je běžná, obvyklá a akceptovatelná a která umožňuje, aby potřeby byly naplněny bez vazby na každodenní intervenci jiné osoby.
10. Na tomto místě žalovaný doplnil, že za neschopnost zvládat základní životní potřebu se považuje stav, kdy porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, kdy i přes využívání zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využívání běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku nelze zvládnout životní potřebu v přijatelném standardu.

11. K základním životním potřebám namítaným za nezvládané žalovaný uvedl následující zdůvodnění. K základní životní potřebě péče o zdraví žalobkyně není prokázána závažná porucha kognitivních funkcí, která by bránila dodržení léčebného režimu a zvládání péče o své zdraví, nebyla prokázána duševní porucha spojená se sociální desintegrací, která by znemožňovala schopnosti péče o zdraví a u žalobkyně není využívána žádná potřeba speciální rehabilitace. Ze zprávy o provedeném sociálním šetření vyplývá, že žalobkyně si léky připravuje sama, sama je užívá a dohlíží na léčebný režim. Na základě veškeré podkladové dokumentace je prokázané, že účastník řízení je schopen za použití pomůcek zvládnout základní životní potřebu péče o zdraví. Doprovod k lékaři je součástí hodnocení základní životní potřeby osobní aktivity, která uznána je, navíc se nejedná o každodenní opakovaný úkon.
12. K základní životní potřebě oblékání a obouvání žalovaný uvedl, že smyslové a mentální funkce jsou pro zvládnutí této potřeby dostatečné. Nebylo objektivně medicínsky prokázáno, že by žalobkyně trpěla takovým pohybovým postižením, které by bránilo ve zvládání této základní životní potřeby. Ze zprávy o provedeném sociálním šetření vyplývá, že zvládne sama si vybrat oblečení, kompletně se sama v delším časovém úseku obleče, sama si zapne knoflíky, zipy, rozezná rub a líc, s pomocí nazouvací lžice se sama obuje. Na základě veškeré podkladové dokumentace považuje žalovaný za prokázané, že žalobkyně je schopna za pomoci běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, zvládnout uvedenou základní životní potřebu v přijatelném standardu. Při hodnocení základní životní potřeby oblékání a obouvání se berou v úvahu facilitační pomůcky – nazouváky obuvi, navlékače ponožek, suché zipy, volný oděv, nazouvací obuv, apod.
13. K základní životní potřebě výkon fyziologické potřeby žalovaný uvedl, že u žalobkyně není prokázána plná inkontinence, kdy jeho zdravotní stav dovoluje zvládnout případnou výměnu inkontinenčních pomůcek jak fyzicky, tak mentálně. Neschopnost včasného dosažení WC je otázkou mobility, která je uznána za nezvládanou. Ze zprávy o provedeném sociálním šetření vyplývá, že účastník řízení cítí fyziologickou potřebu, na WC dojde včas, inkontinenční pomůcky nepoužívá, očištění po použití toalety zvládne sám. Na základě veškeré podkladové dokumentace považuje žalovaný za prokázané, že účastník řízení je schopen zvládnout uvedenou základní životní potřebu v přijatelném standardu za použití běžně dostupných pomůcek nebo vybavení domácnosti.
14. K základní životní potřebě stravování žalovaný uvedl, že účastníka řízení nejsou zjištěny těžké zrakové nebo duševní poruchy ani závažné poruchy funkce horních končetin, které by objektivně bránily schopnosti zvládnout základní životní potřebu stravování. Místo servírování a porcování stravy lze přizpůsobit osobě se závažnější poruchou mobility (nezvládání mobility bylo uznáno). Naservírování stravy (tj. přemístění stravy a nápoje na místo konzumace) možno realizovat nejen přenášením, ale i posouváním či např. převezením na servírovacím stolku nebo přizpůsobením místa stravování místu servírování. Celkově je žalobkyně schopna sebesycení, servírování a porcování stravy. Ze zprávy o provedeném sociálním šetření vyplývá, že jí není stanoven dietní režim. Sama si vaří čaj, namaže pečivo, sama je schopna si

ohřát připravené jídlo, jí příborem, nápoj si z otevřené láhve sama přelije. Všechny aktivity hodnocené v rámci základní životní potřeby stravování lze provádět vsedě. Příprava stravy je hodnocena v rámci přiznané základní životní potřeby péče o domácnost. Na základě veškeré podkladové dokumentace považuje žalovaný za prokázané, že žalobkyně je schopna zvládnout základní životní potřebu stravování.

15. Žalovaný uzavřel, že žalobkyně z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby a není schopen zvládat tři základní životní potřeby: mobilita, osobní aktivity a péče o domácnost. Žalobkyně se i nadále považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I (lehká závislost).
16. K hodnocení posudku PK MPSV žalovaný uvedl, že považuje posudek PK MPSV za vnitřně bezrozporný a stanovisko PK MPSV za objektivní, a to především s ohledem na aktuální podkladovou dokumentaci, která byla při jednání PK MPSV k dispozici. Nutno poznamenat, že posouzení stupně závislosti nezávisí na volné úvaze PK MPSV, ale musí odpovídat zákonem stanoveným kritériím vymezeným přílohou č. 1 k vyhlášce č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. Předmětný posudek tento požadavek splnil. K doloženým lékařským zprávám žalovaný sděluje, že zprávy odborných lékařů prokazují skutkový stav věci, resp. aktuální celkový zdravotní stav účastníka řízení. Posudek PK MPSV pak prokazuje stav právní, tedy hodnotí konkrétní způsob, kterým lze zjištěný zdravotní stav účastníka řízení aplikovat na příslušná ustanovení právních předpisů v rámci stanovení stupně závislosti účastníka řízení.
17. K uplatněnému nesouhlasu s délkou lhůty k vyjádření se k podkladům pro rozhodnutí, žalovaný uvedl, že písemností ze dne 15. 10. 2018 oznámil zástupci, že pokračuje v řízení ve věci nároku na dávku příspěvek na péči a současně zástupce vyrozuměl o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, a to zejména písemně nebo ústně do protokolu a o skutečnosti, že právo na nahlížení do spisu podle ustanovení § 38 správního řádu není tímto dotčeno. K provedení úkonu žalovaný určil lhůtu 5 pracovních dnů ode dne oznámení vyrozumění (tj. ode dne 15. 10. 2018). Dne 19. 10. 2018 bylo doručeno písemné vyjádření zástupce, tj. ve lhůtě určené žalovaným. Žalovaný zdůraznil, že zástupce nepožádal o prodloužení lhůty, pouze ji označuje za krátkou.
18. Dle dikce ustanovení § 38 odst. 4 správního řádu je s právem nahlížet do spisu spojeno právo činit si výpisy a právo na to, aby správní orgán pořídil kopie spisu nebo jeho části. Z uvedeného ustanovení nevyplývá, že je správní orgán povinen na žádost účastníka řízení, nadto na telefonickou žádost, kopie spisu nebo jeho části účastníku řízení/zástupci „zasílat“, neboť pořizování kopií spisu nebo jeho části je spojeno právě s institutem nahlížení do spisu, což předpokládá osobní přítomnost účastníka řízení nebo jeho zástupce. Z uvedeného důvodu nelze zasílat kopie spisu nebo jeho části, resp. nelze vyhovět telefonické žádosti o zaslání požadovaného dokumentu.

19. Z uvedených důvodů žalovaný zamítl odvolání jako nedůvodné a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

III. Žaloba

20. Žalovaný dopustil nesprávného právního hodnocení, neúplně a vadně zjistil skutkový stav a zatížil napadené rozhodnutí nezákonností. Podle názoru žalobkyně nebyl zjištěn skutkový stav v souladu se zásadou materiální pravdy. Již v odvolání namítala, že v dané věci je nezbytné úplně zjistit, jak jsem omezena ve zvládání svých základních životních potřeb. Závěr orgánu prvního stupně o omezení pouze ve čtyřech oblastech základních životních potřeb byl v rozporu s reálným stavem.
21. K hodnocení jednotlivých (neuznaných) základních životních potřeb žalobkyně namítla následující skutečnosti. K základní životní potřebě stravování žalobkyně uvedla, že **není schopna si sama naporcovat a naservírovat stravu a není schopna si stravu přemístit sama na místo konzumace**. K základní životní potřebě oblékání a obouvání žalobkyně uvedla, že **není schopna sama se oblékat a obouvat a svlékat se a zouvat se**. Pokud žalovaný uvádí, že je schopna si sama nazout obuv pomocí lžice, pak toto v době jeho rozhodování již zdaleka nebylo pravdou. Co se týká výkonu fyziologické potřeby, není například schopna včas používat WC a případně provést očistu po neplánovaném vyprázdnění. Někdy při vykonávání velké potřeby je žalobkyně již natolik nepohyblivá, že není schopna opustit WC a potřebuje pomoc třetí osoby. S ohledem na ztuhnutí není občas schopna ani sama použít hygienické pomůcky. Není tedy schopna včas použít WC, kdy nerozezná včas urgentní potřebu a s ohledem na pohybová omezení nestihne použít WC či jej nedokáže opustit. Není také schopna provést očistu, používat hygienické pomůcky. Konečně stran základní životní potřeby péče o zdraví žalobkyně tvrdí, že není schopna sama zvládat péči o své zdraví, a především bez cizí pomoci dodržovat doporučené rehabilitační cviky a rozpoznat zhoršení svého zdravotního stavu.
22. Žalobkyně shrnula, že potřebuje pomoc v osmi oblastech základních životních potřeb a bez této mimořádné péče se každodenně neobejde.
23. Ke zjištění skutkového stavu žalobkyně uvedla, že prvostupňový orgán nevzal v potaz zprávu odborného lékaře MUDr. X ze dne 17. 10. 2018, kde lékař jasně uvádí, že **došlo ke zhoršení jejího zdravotního stavu**, a to i **na základě dalších vyšetřovacích metod jako je CT**, které správní orgán také ignoroval. Na uvedeném nemění nic ani fakt, že toto vyšetření žalobkyně absolvovala po rozhodnutí prvostupňového orgánu a stejně tak i že odborná zpráva byla žalované doručena 19. 10. 2018, přičemž žalovaná měla v souladu se zásadou materiální pravdy tyto informace ve svém rozhodnutí zhodnotit.
24. Podle názoru žalobkyně se správní orgány dopustily nesprávného právního hodnocení při posuzování nemožnosti plnit své základní potřeby dle ZSS. Co se týká stravování, žalobkyně namítla, že výklad termínů naservírovat a přemístit nápoj a stravu na místo konzumace považuje za příliš restriktivní a v rozporu se zásadou stanovenou v § 2 odst. 2 ZSS a také se zásadami stanovenými v zákoně č. 500/2004 Sb. správní řád (dále jen „SŘ“) a to především v § 2. Žalovaný vůbec nezjišťoval, zda je schopna případný servírovací stůl posouvat a zda v místě jeho bydliště jsou pro

- takovýto stolek vůbec podmínky. Pokud by tak učinil, zjistil by, že jeho představa o použití servírovacího stolku je nereálná a v podstatě by žalobkyně bez pomoci jiné osoby byla takto donucena hladovět. Je zřejmé, že potraviny nelze skladovat na stole (tam by se ani nevlezly), kde dosáhnout, ale musí být uloženy např. v lednici. Do lednice se žalobkyně nezohne, a i když do části dosáhne, pak není schopna zkoordinovat pohyb tak, aby z lednice něco vytáhla na nějaký vozík.
25. Co se týká základní životní potřeby oblékání a obouvání, výklad termínů „oblékat se“ a „obouvat se“, „svlékat se“ a „zouvat se“ a „manipulovat s oblečením“ považuje žalobkyně za příliš restriktivní a v rozporu se zásadou stanovenou v § 2 odst. 2 ZSS a také se zásadami stanovenými zejm. v § 2 správního řádu. Dle názoru žalobkyně nelze neschopnost plnit uvedenou životní potřebu omezit jen na absenci končetin nebo těžké omezení hybnosti nebo poruchu duševních a mentálních funkcí. Žalobkyně poukázala na to, že v podmínkách svého bydlení nemůže mít takto stále nachystanou obuv a ani nemůže mít takto stále nachystaný čistý oděv. Konečně není ani schopna si sama zapnout knoflíky či zip, což je omezení odstranitelné pomocí facilitátoru, ale představa, že všechno své oblečení předělá na suchý zip (včetně bundy), je v rozporu s § 2 odst. 2 ZSS.
26. Ohledně výkonu fyziologické potřeby považuje obdobně žalobkyně výklad termínů „včas použít WC“, „provést očistu“ a „používat hygienické pomůcky“ za příliš restriktivní a v rozporu se zásadou stanovenou v § 2 odst. 2 ZSS a obecnými zásadami správního řízení. Pokud zde správní orgán uvedené termíny vykládá tak, že pokud žalobkyně občas stihne i včas použít WC, částečně se očistit a částečně použít hygienické pomůcky, pak jsem schopna zvládat tuto životní oblast, mám za to, že takovýto výklad je nesprávný. Pravidelně, nikoliv však vždy, žalobkyně není schopna použít WC, což objektivně plyne z její omezené pohyblivosti (žalovaným uznanou). Žalobkyně tvrdí, že není schopna se např. na toaletě svléct potřísněný oděv, takže je donucena jít do koupelny či jinam, aby se mohla svléct. Nicméně aktuální stav (v době rozhodování žalovaného) je takový, že výše uvedené situace se stávají čím dál častějšími.
27. Ohledně péče o zdraví má žalobkyně za to, že nejen „speciální“ rehabilitace je termínem podřaditelným pod obecný termín rehabilitační postupy. Odborným lékařem má stanovenou řadu cviků, které mám v rámci rehabilitace provádět. Žalobkyně tvrdí, že není sama bez pomoci schopna tyto rehabilitační cviky provádět. Žalovaný se také nezabýval její námitkou, že není schopna rozpoznat zdravotní problém (včetně zhoršení zdravotního stavu) žalovaný pro jistotu úplně přehlíží.
28. Ve druhé části své žalobní argumentace žalobkyně namítla také procesní pochybení správních orgánů. Žalovaný jí nezaslal posudek, který byl základním podkladem pro jeho rozhodnutí a zdůvodnil to tím, že žalobkyně může využít svého práva nahlédnutí do spisu, což bylo v napadeném rozhodnutí řádně zdůvodněno. Takovéto zdůvodnění je v rozporu s § 6 odst. 2 SŘ a je v podstatě až šikanózní, pokud žalobkyně vezme v potaz skutečnost, že sama je nemobilní a s nízkými příjmy. Žalobkyně napadá stanovení „šibeniční“ lhůty pěti dní a to vše poté, co žalovaný potřeboval na rozhodnutí více jak 8 měsíců.

29. Žalovaný také nepostoupil její odvolání proti jeho rozhodnutí o stanovení lhůty, neboť k tomuto se v napadeném rozhodnutí vyjadřuje pouze tak, že žalobkyně měla požádat o prodloužení lhůty. Stanovení lhůty bylo správním rozhodnutím a v souladu s § 81 SŘ jí náleží právo odvolání se proti takovému rozhodnutí.
30. Tudíž žalovaný výše uvedenými pochybeními neumožnil žalobkyni se plnohodnotně vyjádřit ke znaleckému posudku, na základě kterého rozhodoval. Žalobkyně má za to, že její vyjádření (po konzultaci s odborníky) by rozhodnutí žalovaného změnilo.
31. Z uvedených důvodů žalobkyně navrhl, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno a věc vrácena žalovanému k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného

32. Ve svém vyjádření ze dne 18. 2. 2019 žalovaný uvedl, že žalobní námitky jsou v podstatě shodné s odvolacími námitkami. S těmito námitkami se žalovaný v napadeném rozhodnutí vypořádal.
33. Žalovaný zdůraznil, že k hodnocení stupně závislosti je příslušná PK MPSV. Její posudek žalovaný vyhodnotil po stránce úplnosti, přesvědčivosti, přezkoumatelnosti a bezrozpornosti. Podle názoru žalovaného posudek PK MPSV těmito parametry dostal.
34. Pokud žalobkyně poukázala na lékařskou zprávu MUDr. X ze dne 17. 10. 2018, pak k tomu žalovaný uvedl, že tato zpráva mu byla doručena spolu s vyjádřením k podkladům pro rozhodnutí a odvoláním proti stanovení lhůty. Předmětná lékařská zpráva přitom nepřinesla žádné nové posudkově významné skutečnosti, které by odůvodňovaly nové posouzení zdravotního stavu žalobce. Obsahovala pouze výčet diagnóz a z nich vyplývajících omezení, která byla PK MPSV v době zpracování posudku známa.
35. Pokud žalobkyně tvrdila, že žalovanému označila důkazy k prokázání nezvládnutí dalších základních životních potřeb nad potřeby uvedené v posudku PK MPSV, žalovaný podotkl, že podle ustanovení § 21 odst. 1 písm. c) ZSS je v řízení o žádosti důkazní břemeno na straně účastníka řízení. Ten má navíc zasílat dle poučení lékařské nálezy prokazující svůj zdravotní stav PK MPSV, a nikoliv žalovanému. S ohledem na uvedené skutečnosti má žalovaný za to, že skutkový stav byl zjištěn řádně a úplně.
36. Co se týká namítaného nesprávného právního hodnocení skutkového stavu, žalovaný uvedl následující. Předně upozornil, že žalobkyní namítané ustanovení § 2 odst. 2 ZSS se na problém nevztahuje, neboť příspěvek na péči není sociální službou. K hodnocení základních životních potřeb, které žalobkyně rozporuje, žalovaný uvedl, že neshledal rozpory mezi výsledkem posouzení stupně závislosti a výsledkem sociálního šetření. V napadeném rozhodnutí je podrobně uvedeno, jakými podklady a úvahami se žalovaný řídil při hodnocení jednotlivých namítaných základních životních potřeb.

37. Žalobkyně se pravděpodobně domnívá, že diagnóza určitého zdravotního stavu automaticky znamená neschopnost zvládat konkrétní základní životní potřebu dle ZSS či jednotlivou aktivitu v jejím rámci. To však není správná představa, neboť hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby je podle § 9 odst. 4 a 5 ZSS založeno na hodnocení funkčního dopadu zdravotního postižení.
38. K námitce procesních pochybení žalovaný uvedl, že mu zákon neukládá povinnost zasílat účastníku řízení kopie části spisu, tím spíše na základě jeho telefonické žádosti. K tomu slouží institut nahlížení do spisu. Žalobkyně mohla též využít svého práva prostřednictvím svého zástupce.
39. Pokud žalobkyně namítla, že žalovaný nevyhověl jejímu odvolání proti rozhodnutí o stanovení lhůty určené pro vyjádření se k podkladům pro rozhodnutí, pak žalovaný uvedl, že v případě lhůty určené k vyjádření účastníka řízení podle ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu se nejedná o rozhodnutí ani usnesení, ale pouze o vyrozumění o lhůtě pro uplatnění již existujícího práva, proti němuž se nelze odvolat. V podání ze dne 19. 10. 2018 sice žalobkyně namítla, že lhůtu považuje za nepřiměřeně krátkou, avšak nepožádala o její prodloužení a neuvedla ani jiný návrh v tomto směru. V tomtéž podání se vyjádřila k podkladům pro vydání rozhodnutí, přičemž z textu podání nelze dovodit, že by žalobkyně chtěla ještě doložit další podklady. Žalovaný navíc stanovuje délku lhůty stejně i v obdobných řízeních.
40. Z uvedených důvodů žalovaný navrhl, aby byla žaloba zamítnuta. Zároveň vyjádřil souhlas s rozhodnutím ve věci bez nařízení ústního jednání.

V. Posouzení věci krajským soudem

41. Krajský soud nejprve zkoumal, zda byly splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.), a jde rovněž o žalobu přípustnou ve smyslu ust. § 65, § 68, a § 70 s. ř. s.
42. Ve věci rozhodoval krajský soud v souladu s ust. § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání, neboť účastníci jeho nařízení nepožadovali.
43. Napadené rozhodnutí žalované krajský soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy II, dílu 1 s. ř. s., v mezích uplatněných žalobních bodů, ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (ex offio), a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí žalované.
44. Z hlediska skutkového stavu krajský soud vycházel ze **správního spisu** žalovaného a prvostupňového orgánu. Na základě žádosti ze dne 20. 10. 2017 o přiznání příspěvku na péči prvostupňový orgán nejprve provedl sociální šetření v domácnosti žalobkyně dne 30. 10. 2017, které bylo provedeno za účasti žalobkyně a pečující osoby E. M. (dcery). K potřebě **stravování** se uvádí, že si žalobkyně sama uvaří čaj, chléb si ukrojí a namaže. Obědy jí vozí dcera, která také servíruje jídlo na talíř a uschová do ledničky. Žalobkyně je pak schopna si sama jídlo ohřát v mikrovlnné troubě.

K potřebě **oblékání a obouvání** se uvádí, že výběr oblečení žalobkyně zvládá sama. Obléká se pomalu, ale i zimní bundu si obleče sama, včetně zapnutí knoflíků a zipů. Poznává rub a líc, je schopna se obout pomocí lžice. K potřebě **tělesné hygieny** se v záznamu uvádí, že ji zvládá žalobkyně sama. Pečující osoba jí pomáhá se vstupem do vany. Celkovou hygienu provádí žalobkyně sama, a to včetně vlasů. Pečující osoba zajišťuje pedikúru. Co se týká **potřeby péče o zdraví**, uvádí se, že léky vyzvedává z lékárny pečující osoba, ale žalobkyně si je připravuje a užívá je sama. Prvostupňový orgán si vyžádal u OSSZ Prostějov posouzení stupně závislosti žalobkyně.

45. Na základě posudku OSSZ Prostějov ze dne 19. 1. 2018 byla žalobkyně uznána za osobu závislou v I. stupni, a to v důsledku nezvládání čtyř základních životních potřeb: a) mobility, b) tělesné hygieny, c) osobních aktivit, d) péče o domácnost. Datum vzniku závislosti bylo stanoveno ke dni 20. 10. 2017. Na základě tohoto posouzení bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí, jímž byl žalobkyni přiznán příspěvek na péči pro I. stupeň závislosti ve výši 880 Kč měsíčně.
46. Proti tomuto rozhodnutí žalobkyně podala odvolání, v němž namítla nedostatečně a nesprávně zjištěný stav věci. Podle jejího názoru nezvládá osm základních životních potřeb. V odvolacím řízení byl vypracován **posudek PK MPSV** ze dne 12. 10. 2018, který ve svých závěrech potvrdil I. stupeň závislosti (tzn. lehkou závislost) žalobkyně. Mezi podklady tohoto posudku je uveden neurologický nález MUDr. X ze dne 17. 10. 2017 a dále kompletní zdravotní dokumentace praktické lékařky (MUDr. E. P.). Žalobkyně nebyla k jednání PK MPSV přizvána, o čemž byla informována dopisem ze dne 18. 9. 2018.
47. PK MPSV konkrétně v posudkovém hodnocení uvedla, že považuje uznání tělesné hygieny v posudku OSSZ Prostějov za nadhodnocené, neboť žalobkyně nemá těžké poruchy funkce nosného a pohybového aparátu. Místo provádění celkové hygieny ani technický způsob provedení není posudkově rozhodný. Schopnosti provést hygienu se hodnotí i s využitím facilitátorů. K potřebě stravování PK MPSV uvedla, že není prokázáno postižení hybnosti horních končetin, nejsou parézy a porucha úchopu, které by bránily sebesycení, servírování a porcování stravy. Pro přesun stravy je žalobkyně schopna využít například servírovací vozík a jiné alternativní způsoby, anebo přizpůsobit místo stravování místu servírování. V tomto ohledu odkázala na uznanou základní životní potřebu mobility. K potřebě oblékání opět poukázala na absenci paréz a těžkých omezení hybnosti kloubů, jakož i možnost využití facilitátorů a alternativních způsobů zvládání. K potřebě výkonu fyziologické potřeby PK MPSV uvedla, že není prokázána ani plná inkontinence, přičemž zdravotní stav umožňuje posuzované zvládnout příp. výměnu pomůcek jak fyzicky, tak i mentálně. Neschopnost včasného dosažení WC je otázkou mobility, která je uznána. K potřebě péče o zdraví PK MPSV uvedla, že žalobkyně má přiměřené mentální a smyslové schopnosti ke zvládnutí této potřeby. Není prokázána porucha kognitivních funkcí a není dána ani potřeba speciální rehabilitace. Doprovod k lékaři je součástí hodnocení osobních aktivit, které byly uznány jako nezvládané, přičemž nejde o každodenní opakovaný výkon.

48. V podání označeném jako „Vyjádření k podkladům pro rozhodnutí, odvolání do stanovení lhůty“ žalobkyně uvedla, že se odvolává proti rozhodnutí o stanovení lhůty pěti dnů k vyjádření se k podkladům pro rozhodnutí, neboť tato lhůta je nepřiměřeně krátká. Uvedla, že žalovaný odmítá na žádost zaslat kopie části podkladů zaslat elektronickou cestou. Zároveň se však žalobkyně k podkladům vyjádřila a připojila lékařskou zprávu odborného neurologa MUDr. J. X ze dne 17. 10. 2018 dokládající chronizované lumbalgie bez kořenové alterace při těžkých degenerativních změnách LS úseku páteře (podle rentgenového vyšetření jsou přítomny přemostující spondylofyty a výrazná osteochondróza disků L3/4 a L5/S1), dále coxartróza oboustranná a gonartróza oboustranná prvního stupně limitující lokomoci a sebeobsluhu.
49. Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba je **důvodná**.
50. Právní úprava poskytování příspěvku na péči je obsažena v zákoně o sociálních službách a vyhlášce č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách (dále jen „prováděcí vyhláška“ nebo „vyhl. č. 505/2006 Sb.“). Východiskem je samotný pojem závislosti (§ 8 zákona o sociálních službách), jehož význam je utvářen skrze konstrukci dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Podle ustanovení § 3 odst. 1 písm. c) zákona o sociálních službách, který definuje tento pojem jako zdravotní stav, který podle poznatků lékařské vědy trvá nebo má trvat déle než 1 rok, a který omezuje funkční schopnosti nutné pro zvládání základních životních potřeb.
51. Aktuální právní úprava rozlišuje pro účely poskytování příspěvku na péči čtyři stupně závislosti, přičemž kritériem pro hodnocení míry závislosti oprávněné osoby na pomoci jiné osoby, a tedy i pro zařazení do jednotlivých kategorií je posuzování zvládání deseti základních životních potřeb vymezených v ust. § 9 odst. 1 zákona o sociálních službách. Jedná se o následující potřeby: mobilita, orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost.
52. Bližší vymezení životních potřeb rozhodných pro stanovení stupně závislosti na pomoci jiných osob lze nalézt v příloze č. 1 prováděcí vyhlášky. Podle ust. § 2a citované vyhlášky přitom platí, že k tomu, aby bylo možno učinit závěr, že posuzovaná osoba je při zajištění některé z životních potřeb závislá na pomoci jiné osoby, postačí, pokud posuzovaná osoba nezvládá být jen jedinou z aktivit vyjmenovaných v této příloze. Pokud se jedná o potřebu **stravování**, pak prováděcí vyhláška stanoví, že *„za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, nápoj nalít, stravu naporcovat, naservírovat, najíst se a napít, dodržovat stanovený dietní režim.“* Za zvládání základní životní potřeby **výkon fyziologické potřeby** se považuje stav, *kdy osoba je schopna včas používat WC, zaujmout vhodnou polohu, vyprázdnit se, provést očistu, používat hygienické pomůcky.* Za zvládání základní životní potřeby **tělesná hygiena** se považuje stav, *kdy osoba je schopna použít hygienické zařízení, dodržovat tělesnou hygienu, mýt si a osušovat si jednotlivé části těla, provádět celkovou hygienu, česat se, provádět ústní hygienu, holit se.* Za zvládání základní životní potřeby **oblékání a obouvání** se považuje stav, *kdy osoba je schopna vybrat si oblečení a obutí přiměřené*

*okolnostem, rozeznat rub a líc oblečení a správně je vrstvit, oblékat se a obouvat se, svlékat se a zouvat se, manipulovat s oblečením v souvislosti s denním režimem.“ Za zvládání základní životní potřeby **péče o zdraví** se považuje stav, kdy osoba je schopna dodržovat stanovený léčebný režim, provádět stanovené preventivní, léčebné a léčebně rehabilitační a ošetrovatelské postupy a opatření a používat k tomu potřebné léky nebo pomůcky, rozpoznat zdravotní problém a v případě potřeby vyhledat nebo přivolat pomoc.*

53. Správní řízení ve věci přiznání příspěvku na péči se vyznačuje tím, že rozhodující důkaz představuje odborný posudek zdravotního stavu a závislosti žadatele na pomoci jiné osoby. Povahou takového posudku, jakož i na něj kladenými požadavky, se již opakovaně ve své rozhodovací činnosti zabýval Nejvyšší správní soud, který dovodil, že „se jedná sice o tzv. povinný důkaz, nicméně nikoliv o závazné stanovisko či závazný podklad rozhodnutí. Posudek podléhá hodnocení správního orgánu, jeho správnost není nikterak presumována. Ačkoliv odborné lékařské závěry posudku nepodléhají hodnocení správních orgánů, neboť k tomu nemají správní orgány odborné lékařské znalosti, nezabývá je to povinností hodnotit provedené důkazy ve správním řízení, a tudíž i správnost posudku z hlediska jeho úplnosti a přesvědčivosti“ (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 3. 2010, č. j. 6 Ads 143/2009-60, či rozsudek téhož soudu ze dne 22. 10. 2009, č. j. 3 Ads 48/2009-104, dostupné na www.nssoud.cz).
54. Při posuzování stupně závislosti je třeba vycházet z posudkových kritérií obsažených v ustanovení § 1 až § 2c vyhlášky č. 505/2006 Sb. rozhodné nesplnění byť jen jedné z aktivit, které jsou pro schopnost zvládat určitou základní životní potřebu vymezeny v příloze k této vyhlášce, a to bez ohledu na příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Pokud z podkladů lékařského posudku vyplývá, že posuzovaný některou z aktivit nutných pro celkové zvládnutí určité životní potřeby sám a bez pomoci jiné osoby nezvládá, a orgány lékařské posudkové služby přesto takovou základní životní potřebu považují za zvládanou, je jejich povinností tento závěr dostatečně a přesvědčivě odůvodnit (viz k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2014, č.j. 3 Ads 50/2013 – 32, přístupný na www.nssoud.cz).

A) Průběh odvolacího řízení před žalovaným

55. Krajský soud se nejprve věnoval posouzení procesních námitek žalobkyně. Pokud žalobkyně namítala, že jí nebyl na její telefonickou žádost žalovaným zaslán posudek PK MPSV a další podklady ze správního spisu, krajský soud k tomu uvádí následující. Postup PK MPSV při posuzování závislosti osob na péči jiné osoby je upraven v zákoně č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů. Z ustanovení § 8 odst. 10 ve spojení s § 16a odst. 6 tohoto zákona vyplývá, že povinností PK MPSV je zaslat posudek občanu ve lhůtě 7 dnů pouze, jde-li o posudek v řízení ve věcech invalidity. Per argumentum a contrario neplatí tato povinnost v řízení o příspěvku na péči, kde se posudek v souladu se zákonem zasílá pouze správnímu orgánu, který o jeho vypracování požádal (tzn. Ministerstvu práce a sociálních věcí).

56. Se žalovaným je třeba souhlasit v tom směru, že základním prostředkem pro seznámení se s posudkem PK MPSV je v řízení o příspěvku na péči právo nahlížet do spisu (§ 38 správního řádu). Právo nahlížet do spisu však z hlediska svého rozsahu nezahrnuje právo na zasílání kopie správního spisu či jednotlivých materiálů, což potvrzuje i ustálená judikatura správních soudů. Tento závěr platí i v kontextu řízení o nároku na příspěvek na péči podle ZSS. Žalovaný tedy nijak nepochybil, pokud odkázal žalobkyni na nahlížení do spisu a podklady jí nezaslal poštou.
57. Co se týká námítky směřující ke stanovení lhůty 5 pracovních dnů k uplatnění práva vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí, krajský soud uvádí následující. Podle ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu platí, že *„nestanoví-li zákon jinak, musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí; to se netýká žadatele, pokud se jeho žádosti v plném rozsahu vyhovuje, a účastníka, který se práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí vzdal.“* Ze zákona tedy lhůta pro realizaci tohoto procesního práva není stanovena a odvisí od správního uvážení správního orgánu, který vede řízení. Lhůta v délce pěti pracovních dnů rozhodně není lhůtou zcela zjevně nepřiměřenou, jak uvádí žalobkyně.
58. Dále krajský soud k uvedené námitce podotýká, že o stanovení lhůty k vyjádření se k podkladům se skutečně ve správním řízení nerozhoduje ani usnesením, ani rozhodnutím. V takovém případě tedy nelze proti postupu správního orgánu v tomto ohledu podat samostatně odvolání, nýbrž lze případné pochybení posuzovat s vydáním meritorního rozhodnutí. Při stanovení délky lhůty potřebné k realizaci práva účastníka ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu je zajisté třeba vážit jednak poměry na straně účastníka, jeho možnost dostavit se k nahlížení do spisu a seznámení se s podklady a složitost věci, a na druhé straně časové možnosti správního orgánu limitované zejm. pořádkovými lhůtami pro rozhodnutí ve věci samé.
59. V předmětné věci má krajský soud za to, že stanovená lhůta nebyla nepřiměřená, ovšem pouze proto, že žalobkyně měla již v odvolacím řízení zástupce z řad advokátů a nebyla tak odkázána na své omezené pohybové možnosti (dle zjištěného skutkového stavu již nevychází z bytu). K žádosti žalobkyně ze dne 19. 10. 2018 zaslané žalovanému krajský soud uvádí, že jakkoliv zde žalobkyně přímo nepožádala o prodloužení lhůty k vyjádření, tento smysl by bylo možno dovodit z obsahu tohoto podání, pokud by ovšem zároveň žalobkyně své vyjádření v rámci tohoto podání nepodala. Tak se ovšem předmětné věci stalo, tudíž nelze žalovanému zásadně vytýkat, že nepřikročil v souladu s principy dobré správy k prodloužení lhůty pro vyjádření se k podkladům pro rozhodnutí.

B) Posouzení stupně závislosti žalobkyně na péči

60. Námitky žalobkyně týkající se nesprávného zjištění skutkového stavu se prolínají s námitkami směřujícími proti nesprávnému posouzení stupně závislosti žalobkyně, a proto se krajský soud věnoval přímo této otázce. Přitom postupoval tak, že posoudil důvodnost vznesených žalobních námitek ve vztahu k jednotlivým základním životním potřebám, jejichž posouzení žalobkyně zpochybnila.
61. Ve vztahu k namítané základní životní potřebě stravování krajský soud shledal, že závěr žalovaného je v tomto ohledu nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů. Ze

závěrů sociálního šetření provedeného dne 30. 10. 2017 vyplývá, že žalobkyně není schopna si stravu sama naservírovat, resp. tuto činnost vykonává pečující osoba. Přesun pokrmu z přinesených nosičů na talíř tedy zřejmě činí žalobkyni problémy. Rovněž tak problémy s přemísťováním naservírované stravy ke stolu jsou nabíledni a odpovídají uznanému nezvládnání základní životní potřeby mobility. Podpůrné pomůcky (facilitátory) zajisté mohou kompenzovat tyto problémy, ovšem je zřejmé, že – zcela logicky – žalobkyně k datu vydání napadeného rozhodnutí musela mít se zvládnáním stravování zásadní problémy. Odpovídá to i diagnózám artrotických postižení kloubů (coxartróza a gonartróza bilaterálně, stav po zlomenině femuru).

62. O možnostech využití servírovacího vozíku v prostředí domácnosti žalobkyně by mělo vypovídat sociální šetření, které k těmto možnostem ovšem mlčí. Stravování bylo při sociálním šetření hodnoceno jako zvládané, ačkoliv se uvádí, že si žalobkyně jídlo sama neservíruje. PK MPSV však uzavřela o schopnosti zvládat tuto základní životní potřebu bez vyšetření žalobkyně, přičemž šlo o její první žádost o přiznání příspěvku na živobytí, tudíž PK MPSV neměla ani dřívější poznatky z přímého vyšetření žalobkyně při jednání komise. To krajský soud v případě hraničního posouzení nepovažuje za dostačující (viz k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2011, č.j. 4 Ads 82/2011-44, přístupný na www.nssoud.cz). Proto považuje krajský soud posouzení této základní životní potřeby za nedostatečné a závěry žalovaného v tomto rozsahu za nepřezkoumatelné.
63. Co se týká namítané základní životní potřeby oblékání a obouvání, krajský soud nepovažuje námitky žalobkyně za důvodné. Využití facilitátorů zde vzhledem k prokázaným zdravotním postižením žalobkyně není zásadně limitováno. Tvzení žalobkyně jsou zde ve zcela evidentním rozporu s poznatky obsaženými v záznamu o sociálním šetření ze dne 30. 10. 2017. Krajský soud považuje posouzení a vyhodnocení této základní životní potřeby za dostačující a přesvědčivé.
64. Ve vztahu k namítané základní životní potřebě výkonu fyziologické potřeby však krajský soud nepovažuje hodnocení žalovaného ve vazbě na závěry PK MPSV za dostatečné. Jakkoliv závěry sociálního šetření nedokumentují, že by žalobkyně nezvládala tuto základní životní potřebu (absence inkontinence, příp. schopnost výměny inkontinentních pomůcek), nelze souhlasit se závěrem PK MPSV převzatým do odůvodnění napadeného rozhodnutí, že neschopnost včasného dosažení WC je otázkou mobility, která je uznána, a proto není možné tento problém zohlednit při posouzení schopnosti výkonu fyziologické potřeby. Vzhledem k fyziognomickým parametrům žalobkyně ve spojení s jejími prokázanými zdravotními postiženími (st.p. operaci pravého femuru, coxartróza, gonartróza bilaterálně, lumbalgie v přechodu bederní a křížové páteře) lze usuzovat, že zde již k datu vydání napadeného rozhodnutí v důsledku snížené mobility existovala značná limitace žalobkyně při zvládnání této potřeby. O tom vypovídá i záznam o sociálním šetření, kde se uvádí, že žalobkyně nekontrolovaně usedá. Vzhledem k uvedeným postižením je naprosto nepředstavitelné, že by byla schopna realizovat svou fyziologickou potřebu na jiném místě než na WC (kupř. nočník či jiná nádoba), snad kromě využití plen, což již nelze považovat za zvládnání základní životní potřeby v přijatelném standardu.

65. Žalovaný se měl tedy k posouzení této základní životní potřeby více zaměřit, jakkoliv zde nebyl dán přímý rozpor s konkrétními závěry sociálního šetření týkajícími se této základní životní potřeby. Nicméně závěry PK MPSV, které zde opět postrádají oporu ve vyšetření žalobkyně při jednání komise, příp. v jejím přirozeném prostředí, nejsou dostatečně zdůvodněné.
66. Co se týká základní životní potřeby péče o zdraví, krajský soud k tomu podotýká, že zde postrádá bližší popis aktivit žalobkyně v záznamu o sociálním šetření. Není patrné, jak často žalobkyně cvičí rehabilitační cviky a zda je toho schopna samostatně. PK MPSV v tomto ohledu vychází ze zdravotní dokumentace, nicméně i zde by bylo vhodnější ověřit schopnosti žalobkyně vyšetřením při jednání komise. Za této situace sice krajský soud nepovažuje námitky směřující vůči konstatovanému zvládání této základní životní potřeby za důvodné, ovšem při doplňujícím posouzení by se PK MPSV k tomuto problému měla zaměřit a přesvědčivě vysvětlit, jaké rehabilitační cviky v jakém rozsahu žalobkyně provádí a zda potřebuje při jejich praktikování pomoc jiné osoby, či nikoliv.
67. Žalobkyně nevznesla žádné konkrétnější námitky k posouzení základní životní potřeby tělesná hygiena, a proto se jím krajský soud blíže nezabýval. Při doplňujícím posouzení žalobkyně v dalším řízení před žalovaným je však třeba přezkoumat, zda v tomto ohledu nedošlo ke snížení schopnosti zvládat tuto základní životní potřebu.

VI. Závěr a náhrada nákladů řízení

68. Vzhledem k tomu, že krajský soud shledal argumentaci žalobkyně důvodnou stran dvou základních životních potřeb, což znamená, že žalobkyně mohla být hodnocena ve II. stupni závislosti a mohl jí být přiznán příspěvek na péči ve vyšší výměře (srov. § 8 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 11 odst. 2 písm. b) ZSS), sáhl krajský soud pro uvedená pochybení ke zrušení napadeného rozhodnutí a jeho vrácení žalovanému k dalšímu řízení. Podle názoru krajského soudu nebyl skutkový stav na základě posudku PK MPSV ze dne 12. 10. 2018 zjištěn dostatečně, protože je napadené rozhodnutí v uvedených ohledech nepřezkoumatelné (§ 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s.).
69. V dalším řízení bude povinností žalovaného nechat vypracovat doplnění posudku v otázce stupně závislosti žalobkyně na péči jiné osoby, založené tentokrát i na vyšetření žalobkyně při jednání komise, příp. v jejím přirozeném prostředí. Dále je třeba nechat doplnit i poznatky získané sociálním šetřením v domácnosti žalobkyně, a to k výše rozebraným základním životním potřebám.
70. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalovaný byl ve věci neúspěšný, protože nemá na náhradu nákladů řízení právo. V dané věci měla plný úspěch ve věci žalobkyně, již vznikly náklady v souvislosti s právním zastoupením advokátem.
71. Podle ustanovení § 9 odst. 2 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu platí, že v řízení o žalobě ve věci nároků fyzických osob v sociálním zabezpečení ve správním soudnictví je tarifní hodnotou 5.000 Kč. Ve smyslu § 7 bod 3 této vyhlášky činí sazba za jeden úkon právní služby 1.000 Kč. Krajský soud vycházel z toho, že

zástupce žalobkyně učinil ve věci prokazatelně tři úkony právní služby, a to konkrétně převzetí a příprava zastoupení (§ 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu) a sepsí žaloby (§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu). Ke každému úkonu právní služby náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč. Celkem tedy náleží na odměně za právní zastupování žalobkyně částku 2600 Kč. Jelikož zástupce žalobce soudu doložil, že je plátcem DPH, soud zvýšil odměnu o částku připadající na tuto daň (21 %). Celkem tedy na odměně za právní zastupování náleží částka 3146 Kč, která bude zástupci žalobce uhrazena žalovaným za podmínek uvedených ve výroku II. tohoto rozsudku.

72. Žalovaný je orgánem sociálního zabezpečení, a proto ex lege nemá právo na náhradu nákladů řízení, navíc v této věci nebyl ani úspěšný (§ 60 odst. 2 s.ř.s.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 13. října 2020

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.